

CONFIDENTIAL

27

LIMITED DISTRIBUTIONREAD AND DESTROYITEM No. 10022/56SPECIAL ATTENTION: Translation Pool.MV
Oct 25
XII-3330/AHUNGARY

Hungarians Traveling Abroad /1510/

CULTURE /0800/
Science /0809/HUNGARIAN PROFESSOR ATTENDS INTERNATIONAL
CONFERENCE.SOURCE LONDON: Visitor from Hungary.DATE OF OBSERVATION: Recent period.

ENGLISH SUMMARY: Source describes the experiences made of a Hungarian reactionary university professor who wished to attend an international conference abroad. Source then gives information on Tibor LUTER, the Communist escort assigned to the delegate. He also comments on the attitude of officials at the Hungarian Legation in LONDON, and mentions the financial difficulties of delegates.

EVALUATION COMMENT: The report faithfully describes how a university professor can obtain a trip to a Western country. It is known here that other professors have tried to obtain passports and be assigned official missions abroad in the same way as source of this report.

The name and position of LUTER are confirmed.

+ + +

Hogy jut egy reakciós egyetemi tanár külföldre?

"Először kéri, hogy van valahol nemzetközi konferencia és oda meghivatja magát. Ez elég egyszerű, mert a régi angolszaks tanárokat ismerik CAMBRIDGEben is, OXFORDban is. Ha nem ismernék jól, akkor érdeklődnek a British Councilnél LONDONban, az pedig pontosan tudja, ki milyen fel fogásu. Ezután kell valamiféle protekció a Kultuszminiszté-

/more/

riumba. Ha ez is megvan, akkor sajnos mégis küldenek a reakciós tanárral egy kommunista párttagot. Velem LUTER Tibort akarták küldeni, és az összes diákok azon drukkol-tak, hogy ne kapjon vizumot és én egyedül mehessek. Nem is adtak az angolok, de ennek az volt a következménye, hogy a Kultusz engem nem delegált. Így hát nekem kellett beajánlani LUTERT, hogy kijuthassak. Ő csak egy hétre kapott vizumot, én négyre. CAMBRIDGEben pontosan tudták hogy ki LUTER. Egy vacsorán hallottam, hogy a lengyel professort figyelmeztették: vigyázzon van itt egy magyar spicli. Megtudtam, hogy pontosan tudták, hogy LUTER volt a SANDERS perben a kommunisták tolmácsa, tudták, hogy a Német Intézet igazgatója volt 1944-ben és tudták, hogy kiszolgálója a rendszernek. LUTER nem mert egy magyarral sem érintkezni LONDONban, de hazamentele után kapott egy orrot, mert ma a baráti kapcsolatok keresése lett volna fontos. Azóta leveleket ír a LONDONban élő magyar tanároknak. LUTER fiaskója LONDONban ugyanolyan nagy öröm PEST-en, mint amilyen STROBLÉ volt."

A LONDON-i magyar követ jelentkezett a magyar egyetemi tanárnőnél LONDONban. Nagyon joviálisan azt kérdezte, hogy mikor jönne-e el vacsorára és kit akar a LONDONi magyar ismerősei közül meghívni. Kivel jár színházba? Kiket ismer? Kikkel levelezik? Természetesen szemtanu senkit sem nevezett meg, olyan átlátszó volt az érdeklődés. Mivel a követ nagyon erőszakoskodott ajánlotta, hogy hívják meg CUSHING professzort, aki angol és a meghívás nem árthat neki. A követ nem tudta kicsoda, azt se tudta, hogy CUSHING magyarszakos tanár a Slavonic Intézetben. A követ csak egy hét múlva jelentkezett és kérte, hogy hívja meg szemtanu CUSHING professzort. Ezt visszautasította, így hát a vacsora is elmaradt.

A hivatalos magyar kiküldött nagyon szerényen kénytelen élni, mert nem kap költőpénzt. Egyetlen luxusuk a narancs és grape fruit, azt isszák naphosszat. Rengeteg könyvet vitt haza, amit ajándékba kért és kapott.

A külföldi magyar adásokban igen fontos volna ismertetni az új angol regényeket. Eddig sajnos többnyire best-sellereket ismertettek és nem komoly értékű könyveket. Ezen okvetlenül változtatni kellene.

End